

Zīma byus, tok voi byus ari kultura?

Roksta autore: Laura Spundere, portāls lakuga.lv.

Koč ari temperatūras atzeime kuorā vys vēl ir viers nullis, var saceit, ka goda soltais laiks ir kluotyn i vāsuokā vokorā tai viņ prosuos papyldu telpu apkure voi vysmoz kuorteigys vyl-nys zečis. Ir skaidrys, ka itamā sezonā elektroenergejis i syltūmapguodis rie-kinu kuopumu izjuss vysy, tok itūšaļt raudzejom saprast, cik lelā mārā iz-moksu pasaaugstynuošona iĕtkmēs re-giona mozuos kultūrys iĕtuođis.

Itūšaļt sabīdreibā volda gona daudz nazinis par gaidamajim apkuris i elektreibys riekinim. Jau gona plotai ir izsludynuots, ka muojasaimisteibom tiks pīškierts pabolsts vysa veida apkuris sistemom. Vystik atkluo-ts palīk vaiĕuojums, kai riekinu pīauguma laikā izdzeivuos leluokys i mozuokys kul-tūrys iĕtuođis. Latvejis Radejis Latgolys stu-deja septembrī apvaicuoja regiona leluokūs kultūrys magnetus – Latgolys viestnīceibu GORS Rēzeknē i Marka Rotko centru Dau-govpilī. Itūšaļt taubeibys režims iĕspieju rū-bežūs ir iĕslāgts obejuos iĕtuođēs. Sovpus Lakuga.lv raudzeja sasazyņuo ar mozuo-

kom regionalajom kultūrys iĕtuođem, iĕsa-dzilinojūt kūpejā Latgolys situacejā.

Rēzeknis nūvoda Naurānu sporta hallis i kultūrys noma vadeituoja Inga Vigule stuosta, ka situaceja ir vysai sarežgeita. «Cy-tys poĕvaļdeibys iĕtuođis vīnņūzeimeigi tur-pynuos dorbu, cikom mums piec jaunuo goda byus juoslādž cīt sovys durovys, deļ-tam ka apkuryņojam ar elektreibu, izmoksys ir cīši lelyš.» tai skaidroj Inga Vigule. Tok, lai ari situaceja izaklausa gona biedeigi, Inga papyldyno, ka amatermuoksys kolektivim byus vareiba mieginuo cytuos telpuos, sov-pus atseviškys kultūrys aktivitatis tiks puor-nastys iz uoru. «Piec jaunuo goda leidž Lel-dīnei ir klusais periods, kod pasuokumi principā taipat nanūteik, mes asam katuoli i gavieni iĕvārojā. Leidž tam byus vaļsts svātku sviniešona, ari tautys skriejīņš cauri vysim sešim Naurānu apvīneibys pogostim, sovpus janvara beiguos teik plānuota tai sauktuo grūzeņu balle.»

Leivuona kultūrys centra direktoris vīt-neicys p.i. Līva Rūliete stuosta, ka kultūrys centrs vīnņūzeimeigi turpynuos dorbu.

«Iĕspieju rūbežūs raudzeisim taupēit. Ener-goefektivitatei asam iĕreikuojuši elektreibu iz sensoru, kurynoam ar granulom. Rau-dzeisim piec vareibys nadaudz mozynuo syltumu telpuos,» tai Līva Rūliete. Jei ari atkluoj, ka itūšaļt vēl nūteik leigumu slieg-šona ar muokslinikim, deļtam kultūrys programa tik tūp, tok nūteikti byuĕūt vy-saida veida pasuokumi, eipaši taidi, kas pī-māruoti saimem ar bārnim.

Preiļū nūvoda Gaļānu kultūrys noma vadeituoja Anna Vanaga skaidroj, ka vo-sorys periodā kultūrys nomam ir izadevs nadaudz iĕkonomēt iz elektreibys patie-reņā, deļtam vysmoz leidž janvaram situa-ceja izaver stabila i uztraukumam nav pa-mata. «Mums apkure ir ar kūdryš gran-ulom, kas ir gondreiz div reizis lātuokys nakai kūkskaidu granulys, a syltūmefekti-vitate ir pat lobioka. Asam kotram gadī-ņam sagatavejuši ari molku.

Tok, ka byus taida vajadzēiba, miegi-nuojumus reikuosim koč voi sveĕeišū gaismā,» tai Gaļānu kultūrys noma vadei-tuoja Anna Vanaga.

Ludzys kultūrys noma vadeituoja Valen-tina Razumovska pastreipoj: «Poĕvaļdeibā itūšaļt struođoj taidi cylvāki, kuri saprūt, ka kultura ir napīcīšama, deļtam pagaidom nav bejs taidys runys, ka kultūrys nomu varātu slēgt.» Valentina ari skaidroj, ka taubeibys režims kultūrys nomā ir jau niu – proĕkto-rim nūmaineitys lampys iz mozuokim kilo-vatim. Kai ari poĕdarbeibys kolektīvu vadei-tuojim mieginuojumūs lyugts izmontuo-t tik vīnu skotuvys apgaismojumumu, na vysu zālī.

Lakuga.lv ari apvaicuoja sovus sekuo-tuojus socialūs teiklu kontūs *Twitter*, *Face-*

book i *Instagram*. Aptaujis mierkis beja iz-prast, cik Lakuga.lv sekuotuojom ir svareiga iĕspēja regulari apmeklēt kultūrys nūtikšo-nys. Aptauja paruodeja, ka vairumam ļaužu vystik koč drupeit satrauc vysu izmoksu sa-duordzynyuojuma iĕtkme iz kultūrys dzeivis nūtikšonom. Sovpus vaiĕuojumā par tū, voi cylvāki byutu gotovi moksoť vaira par be-letim, kab apmeklēt pasuokumus, leluokais vairums atbīdēja, ka jūs izviele byus atka-reiga nu konkretuos situacejis. Vystik gona daudzi ari atbīdēja, ka ir gotovi iĕsaguoduoť duorguokus beletus.

Vēļ 2020. i 2021. godā poĕvaļdeibys iĕtuo-dem, tymā skaitā ari poĕvaļdeibys kapital-sabīdreibom, beja daīmams vaļsts atbolsts pandemejis krizis puorvariešonai i negativūs seku mozynuošonai. Ari niu aizdevem vai-cuojumu Latvejis Republikys Kultūrys i Ekonomikys ministrejom par tū, voi itūšaļt teik plānuots leidzejis papyldu atbolsts. Sa-jēmē atbīdī, ka konkrets atbolsts taišni syltūmapguodei i elektroenergejai nav pa-radzāts. Vystik poĕvaļdeibys iĕtuođem ir va-reiba pīsasaceit proĕjektu atbolstam energo-efektivitatei paaugstynuošonys i atjaunuoja-mūs energejis resursu iĕvīšonai. Itūs pro-ĕjektus administrej Centraluo finanšu i lei-gumu agentura i Latvejis vidis investiceju fonds. Papyldu tam ari Vidis aizsardzeibys i regionaluo atteisteibys ministreja plānoj iĕvīst programu āku renovacejai, kur atbolstu varēs sajimt ari kultūrys iĕtuođis. Teik ari pastreipuoť, ka vaļdeibā vys vēl nūteik ak-tīvys diskusejis par papyldu atbolsta pasuo-kumim. Kotrys dzeivuoťuojs vysom aktua-litatem var sekuot leidza Ministru kabinetā i Ekonomikys ministrejis sātyslopuos. ▣

Proĕktu "Latgaliskā kultūrteļa: problēmas, analīze un atspoguļojums portālā lakuga.lv" finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem". "Par raksta saturu atbild latgaļišu kultūrys ziņu portāls lakuga.lv."

PIRMDIENA, 31. oktobris

LTV1	
6.00	LR valsts himna.
6.02	Vides fakti.
6.30	Rīta Panorāma.
8.35	Seriāls «Milas viesulis» 18.
9.30	Seriāls «Sešas māsas».
10.30	Seriāls «Medmāsa Betija».
11.20	M.f. «Mana žirafe».
12.32	Dok.f. «Dosimies ceļojumā! Skotija: Edinburga un Roberts Luiss Stīvensons».
12.45	Dok.f. «Dzirdi balsis ar Kārli Kazāku».
13.15	Seriāls «Restorāns.1951. gads».
14.00	Dok.f. «Dosimies ceļojumā! Itālija: alu mājokļi Matērā».
14.10	Latvijas sirdsdziesma.
15.15	Krustpunktā.
16.10	Seriāls «Sešas māsas».
17.05	Seriāls «Milas viesulis» 18.
18.00	Dienas ziņas.
18.55	Revidents.
19.10	Aizliegtais paņēmiens.
20.00	Panorāma.
20.37	Šodienas jautājums.
21.10	V.I.P.-Veiksme. Intuīcija. Prāts.
21.55	Sporta studija.
22.40	Nakts ziņas.
22.55	Kultūrdeva.
23.50	Neatklātā Kurzeme.

Programmas autortiesības ir aizsargātas ar likumu un tās pieder LTV.

LTV 7	
6.00	Latvijas valsts himna.
6.02	1000 jūdzes Gruzijā.
6.30	«Vienmēr formā» Deutsche Welle žurnāls.
7.00	LTV seriāls «Divi vienā».
8.00	LV raidījums «TE!».
8.55	Daudz laimes, jubilār!
9.35	Sporta studija. Aizkulises.
10.35	Revidents.
10.55	Spēlmaņu cilts.
12.25	Personība. 100g kultūras.
13.05	Seriāls «Medmāsa Betija».

13.50	Latvijas - Igaunijas basketbola līga.
15.55	VEF Rīga - Ventpils. «Euromaxx».
16.25	Deutsche Welle žurnāls.
16.25	Dok.f. «Dzīve pie polārā loka».
17.15	Dok.f. «Zaļā planēta».
18.10	Seriāls «Komisārs Reksis» 4.
19.00	Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas
19.30	Dok.f. «Dzīve pie polārā loka».
20.15	Dok.f. «Dosimies ceļojumā! ASV: Virdžīnu salu paradīze».
20.30	Gaišā piemiņā 5.
21.00	Seriāls «Frenkijas mistērijas»
21.45	Dok.f. «Zaļais pieskāriens».
22.00	Seriāls «Midsomeras slepkavības» 9.
23.35	Seriāls «Mežonīgais iecirknis». Programmas autortiesības ir aizsargātas ar likumu un tās pieder LTV.

TV3	
6.25	900 sekundes.
8.45	Ēd. Kusties. Baudi.
9.45	Seriāls «Mans neglītāis pīlēns».
10.50	Izgaršo Latviju.
11.25	Mani virtuves noslēpumi 5.
12.55	Pārdosim šo māju 10.
13.35	TV skatlogs.
13.55	Seriāls «Izmeklētājs Magnums».
14.55	Brāļi remontē 2.
15.55	Seriāls «Komisārs Aleks» 2.
17.00	Zilonis studijā.
18.00	TV3 ziņas iĕsumā.
18.10	Gandrīz ideālas vakariņas 13.
19.10	Bez Tabu.
20.00	TV3 ziņas.
20.40	Degpunktā 12.
21.05	Rīga 56°/24°.
21.10	Seriāls «Nemīlētie» 5.
21.45	Laiks iemīlēties.
22.50	Dok.f. «Slepkavu nācija».
23.50	Autoziņas.

TV3 Life	
6.00	Seriāls «Saldās ambīcijas».
6.55	Seriāls «Sapņotāji».
7.55	Seriāls «Viss pa jaunam» 2.
8.30	Mani remonta noteikumi.
9.45	Ko neteikt?
9.50	TV skatlogs.
10.10	Seriāls «UgunsGrēks» 15.
12.00	Ēd. Kusties. Baudi.
13.00	Šēfpavārs. Kalifornija 13.
14.05	Seriāls «Grejas anatomija» 14.
16.05	Seriāls «Bagātie arī raud».
17.05	Seriāls «Ievainotie putni» 2.
19.05	Seriāls «Kāsla metode» 5.
21.00	M.f. «Grāmatu klubīņš».
23.10	Kardinājuma sala 4.

Re TV	
6.00	ReTV mūzikas rīts.
8.00	Veiksmes formula.
8.30, 14.30	Zaļa gaisma.
9.00	Skats no Ventpils.
9.15, 17.00	Regionālās televīzijas piedāvā.
10.15	Kāpēc?
11.30	Cilvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē.
12.00	Tikšanās vieta. Valmieras novads.
12.30	Baušķenieks. Šļūka. Ironija.
13.00	Tā dzīvojam ReTV.
13.30	Nedēļa Latvijā.
14.00	Kā pieci pirksti.
15.00, 19.00, 21.00	ReTV ziņas.
15.30, 16.45	Skats no Ventpils.
16.00, 23.45	Spried ar «Delfi».
18.00	«Dzīvīte» brīvdienās 4.
18.30	Uz meža takas.
19.25	Mājā un sētā.
20.00	Āzija 360.
21.25	Dok.f. ««Caur adatu» filmas varoņa Edija Vītoliņa dzīve šobrīd».
22.00	Dok.f. «Caur adatu».

TV6	
6.00	Seriāls «Rītdiena pieder mums».
7.00	Seriāls «Kobra 11» 16.
9.00	Seriāls «Divarpus vīri» 2.
10.00	Seriāls «Goldbergi» 5.
11.00	Dok.f. «Megamašīnas» 2.
12.00	Ģimenes lombards Vegasā 14.
12.30	Autoziņas 13.
13.00	Lauku sēta 9.
14.00	Dok.f. «Ceļu policija» 3.
15.00	Seriāls «Kobra 11» 16.
16.00	Seriāls «Divarpus vīri».
17.00	Multf. «Simpsoni».
21.55	M.f. «Tas - otrā nodaļa».

3+	
6.20	Multf. «Ķepu patruļa».
7.15, 17.20	Šovs «Misija: skaistums» 2.
8.20	Daktera Komarovska padomi.
9.05	Cipars vai ģerbonis? 11, 13.
11.15	Turpini gatavot kopā ar Džeimiju Oliveru.
11.50	Nekā deklarējama: Jaunzēlande 6.
12.55	Seriāls «Likteņa sagūstītā».
16.10	Cipars vai ģerbonis? 23.
18.25	Seriāls «Asinsbrāļi» 2.
19.30	Ziņas +.
20.00	Seriāls «Vakars ar garšu».
21.00	M.f. «Zosāda 2: nolādētais Halovīns».
23.05	M.f. «Mūžīgā aukle».

360TV	
5.45	Ekstrēmās māju pārvērtības 9.
6.45	Pasaules smieklīgākie videokuriozi 2.
7.45, 15.45	Seriāls «Dzima dēļ» 3.
9.45	Ģimene burkā 4.
10.25	M.f. «Cilvēks ar zelta ieroci».
13.05	M.f. «CSI Lasvegasa» 9.
14.05	Ģimene burkā 4.
14.45	Pasaules smieklīgākie videokuriozi 2.
16.45, 19.20	Vakariņš ar savējiem 2.
17.45, 20.25	Ģimene burkā 4.

18.25	Seriāls «CSI Lasvegasa» 9.
21.05	M.f. «Likteņdzirnas».
23.15	Pasaki to skaļi! 5

STV Pirmā!	
6.25	Multf. «Mumīnieleja» 2.
7.15	Multf. «Gārfileda piedzīvojumi» 4.
7.40	Slavenības. Bez filtra 7. Nedēļas odziņas.
8.15	Iečeko slavenību.
9.05	90 dienas saderinājušies 2.
11.10	Seriāls «CSI Maiami» 9.
12.10, 23.35	Seriāls «Bīstamās māsainieces» 4.
13.10	Jāvārds svešiniekam 6.
15.30	Slavenības. Bez filtra 7.
16.05	Stila patruļa.
16.45	Seriāls «Laimes vārdā».
18.45	Slavenība. Bez filtra 7.
19.20	Stila patruļa.
20.00	90 dienas saderinājušies 2.
21.00	M.f. «Izmeklē Foksa. Pagātnes ēnas».
23.00	Slavenības bez filtra 7.

TV24	
6.00, 20.30, 22.30	Vēlais ar Streipu.
6.30	Ziņu «Top».
7.00	Nedēļa. P.S.
8.00	Dabas tops.
8.30	«Dzīvīte» brīvdienās.
9.00	Meli un fakti.
9.30	Dienas personība.
10.00	Nedēļa. P.S.
11.00	Saimnieks. Zeme. Valsts.
12.00	La Dolce Vita. Gatavo gudri!
13.00	Dr. Apinis.
14.00	Radio «Svoboda»: par svarīgo Krievijā un pasaulē.
15.00	Žik!
15.30	Meli un fakti.
16.00	Dienas personība.
16.30	Ziņu «Top».
17.00, 23.00	Preses klubs.
18.30	Uz līnijas.
19.00	Aktuālais par karadarbību Ukrainā.
20.00	Ziņu «Top».
21.00	Kārtības rullis.